

Kamnica. V nedeljo 5. aprila bo po rani sv. maši v cerkveni dvorani političen shod, na katerem govorita g. Franjo Žebot in Šerbinek.

Troblje pri Slovenjgradcu. Od pamtiveka ne pomnimo, da bi bil iz tukajšnjega kraja kak dopis v »Slovenskem gospodarju«, kakor da bi bili vsi analfabeti, ali pa se bi bali uredniškega koša, ki je baje zelo velik. Pri porokah nismo najzadnji, imeli smo kar dve v tem predpustu. Pri nas prideta na 10 hišnih številk kar dve gostilni. Občinski urad imamo prav blizu, komaj dve uri oddaljen. Po čigavi zaslugi, si lahko mislimo.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Lep jubilej 50letnice rojstva je obhajal v četrtek tukajšnji veleposesnik g. Ilešič Franc v ljubečem krogu vse številne družine in vabljenih najožjih prijateljev. Castitamo!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Gospodarska slika nas »stilska« vedno bolj. Vina dobrega polne kleti, kupca pa od nikoder, pač pa vidimo zelo pogosto finančno kontrolo z gotovimi zapisniki. Kljub temu ne obupujemo, ampak se bistrimo za prihodnost. Prosvetno društvo pridno prireja podučne sestanke in je s čisto novimi močmi priredilo dne 12. marca prav lepo gledališko predstavo s podučnim predavanjem. — Isti dan je bil občni zbor novoustanovljene sadjarske podružnice. Vodstvo podružnice so dobili v roke moške, ki so najboljši porok, da bo podružnica v resnici uspevala v korist cele župnije. Tako pri prosvetnem društvu, kakor pri novoustanovljeni podružnici se je čutila skrivna sila, ki bi rada ovirala delo z osebnostmi, a je povsod zmagala misel na splošno korist nad osebnimi zadevami.

Ptujska gora. Proslava materinskega dneva. Ptujski gori, znameniti romarski božji poti, je prinesel 25. marec veliko veselje. Predpoldne ob pol 9. uri je bil med sv. mašo slovesen sprejem otrok v Marijin vrtec s skupnim sv. obhajilom. Sprejetih je bilo do 80 otrok. Ganljiv je bil prizor, ko so otroci, okinčani s cvetjem in svetinjcami, klečali pred čudodelnim kipom Matere božje črnogorske ter Marijo izvolili za svojo mater. Popoldne pa je Marijin vrtec priredil v

tukajšnji osnovni šoli akademijo z zelo peštrim programom kot proslavo materinskega dneva. Obisk je bil nepričakovano velik; dvorana je bila dobesedno nabito polna. Petje, deklamacije in dve igrici so izzvali od prisotnega občinstva ne samo buren aplavz, temveč tudi solze, tako da so celo možje držali kar robce na oči. Prav posebno globok vtis sta napravili na občinstvo zadnji točki: deklamacija »Rajni materi« in igrica »Močna mati«. Odmore so izpopolnjevali domači godci.

Prihova. Tukajšnja hranilnica in posojilnica je imela 25. marca svoj občni zbor. Bilanca kaže, da je posojilnica v težkem položaju. To je plod dela bivše samostojne kmetijske demokratične stranke v preteklih letih. JNS režim ni nič storil, da bi zajezil razvoj gospodarske in finančne krize, marveč je rano preganjal tiste, ki so bili drugega mišljenja. Sedaj si moramo sami pomagati, kolikor vemo in znamo. V naše može pa imamo popolno zaupanje. Našo posojilnico in hranilnico bodo vodili naslednji: načelnik je zopet g. Janez Ozimič, odborniki pa: Skrbinšek Franjo, ki je ob enem tajnik, Pučnik Albin, Mlakar Ivan in Kocjančič Anton, župnik. Nadzorstvo pa vodi zopet Jesenek Jožef. Bog daj v prihodnjem letu boljše uspehe!

Prihova. Najboljše moči na naši šoli so odšle drugam. Gdč. upraviteljica Lucija Bajčeva je odšla 2. marca v Ljubno v Savinjski dolini. Imela je posebno veselje za prireditve iger, bodisi s šolskim otroci, bodisi z odraslimi. V tem oziru jo bomo močno pogrešali. Nadomestil bi jo bil g. učitelj štefančič, ki je bil od banovine tu nastavljen kot dnevničar, v jeseni lanskega leta s 1. novembrom. Lepo je deloval v šoli in izven šole. Pri prosvetnem društvu je poučeval petje in imel že dobro izvežban pevski zbor, ki je veliko obetal. Tudi igro je že priredil za prosvetno društvo. Pa tudi ta je moral iti od nas in sicer v Prekmurje. Oženjen je, ima eno ljubko hčerkico Danico, bolešno gospo, ki je od žalosti obolela. Poslal je gospo k njenim staršem na Skomarje in sam odšel.

Sv. Jernej pri Ločah. Kakor povsod, tako tudi pri nas naši zavedni možje in fanti v velikem številu pristopajo v novo JRZ ter podpisujejo pristopnice. Živimo kakor prerajeni, ker je poplava novo ustvarjene stranke odnesla že skoro vse bivše JNSarje, ki so hoteli zrušiti

»klerikalno trdnjavo«. Kakor se sliši, dobimo spet nazaj svojo samostojno občino tako kakor je fara.

Slovenska Bistrica. Na cvetno nedeljo, popoldne po večernicah, bo v dvorani hotela Beograd skioptično predavanje o lanskem evharističnem kongresu. Predaval bo g. profesor Klasinc iz Maribora.

Središče ob Dravi. Na praznik Marijinega oznanenja je priredil Marijin vrtec ljubim mamicam krasno uspeli materinski dan. Ko bi videli, kako so bile naše manice vzradoščene nad ljubkim nastopom svojih otrok! Marsikatero oko je bilo solzno nad lepimi, prekrasnimi besedami g. kaplana. Obenem je bila ta prireditev zaključek duhovne obnove, ki se je vršila od 22. do 25. marca t. l. Uspeh iste je bil viden na Marijin praznik pri sv. maši, ko se je cela cerkev zgrnila k obhajilni mizi. Množice so šle, da prejmejo Kristusa Kralja. Tudi pridige so bile vsak dan dobro obiskane.

Štrigova pri Ljutomeru. Novak Ivan, po domače Pajtek, star 86 let, prevžitkar v Pajtekovem selu, je že večkrat v svoji duševni zmedenosti napovedal svoj naklep, da si bo življenje končal. Njegovi domači niso nikake važnosti polagali na to, kar naenkrat najdejo starega Pajteka, v soboto 21. marca popoldne, v domačem štednju obešenega. Drugi dan so ga po izvršeni komisiji brez cerkvenega obreda pokopali. — Na predpustno nedeljo umorjeni Pergar Karol se je odpravil v Štrigovo k pozni sv. maši, ni pa šel v cerkev, marveč se je zuna cerkve razgovarjal s svojimi tovariši, kdaj in kje se bodo v noči zbrali; po noči pa je bil ubit. Stari Pajtek je bil duševno zanemarjen, ni maral ne za cerkev, ne za sv. spoved in je takisto žalostno končal. Zelo svarilni primeri za naše ljudstvo! — Naš organist nas zapušča. Že pred novim letom je dobil novo službo v Varaždinu, katere še do danes zbog posebnih zadržkov ni nastopil. Službo organista je pri nas vršil čez 15 let; vodi je več cerkvenih društev ter zasluži kot javen delavec na kulturno-prosvetnem polju javno priznanje in zahvalo. — Nabiralna akcija za nove zvonove za cerkev na Razkrižju je s polnim uspehom končana. Sedaj čakamo na sprejem in blagoslovitev novih zvonov, ki se bo izvršilo ob ugodnem vremenu na velikonočni ponedeljek. Posvetitev bo

»Ne — in če se na glavo postaviš, tudi ne! Rajši zažgem hišo in hlev in vodo spustim po poiju. Zlodej naj te —«

Preklela ga je, da ga je postalo strah. Ni rekel ne besede in je odšel. Za njim se je razlegel peklenški krohot.

Doma je Tevž še enkrat vse preudaril; toda nobene druge poti ni našel. Ko zlepa ni šlo, je moralo iti zgrda. Oklevati ni smel več niti en dan; kajti zadolžnica je velela, da je treba posojilo tri mesece prej odpovedati. Ako je hotel do Novega leta dobiti denar, ni smel več odlašati.

Zaradi tega je šel naslednje dni na sodišče in teden navrh so dobili Blazinovi sodnijsko terjatev. Ti so že mislili, da so Tevža zastrašili in da si ne bo več upal nad nje zaradi denarja. Ko pa so videli, da mu je resnica, so nagnali tak vrišč, da je odmevalo po vsej fari.

Vse je obsojalo Tevža. Čeprav Blazinovi niso bili v časteh pri faranih, so se po zadnji nesreči vendar vsem smilili, medtem ko je Tevžu vsakdo privoščil škodo, ki mu jo je neurje napravilo. Vnebovpioč greh se jim je zdel, kar je počel Tevž. Kjer se je prikazal, so ga od vse povsod zmerjali: »Skopuh! Oderuh!« ... Toda Blazinovi so le prekmalu spoznali, da ljudem ni toliko zanje, temveč zato, da se nad Tevžem znesejo; kajti ko so iskali posojila,

da bi mogli Tevžu vrniti, ga niso dobili nikjer; zgodilo se je celo, da so se jeli tudi drugi upniki oglašati. Stara Blazinovka se je od jeze penila.

V tistem času je srečala Blazinova Liza Zvonikovo Marto na samem. Ko sta se pozdravili in je hotela ta iti naprej, jo je Liza strupeno obreknila:

»Ti, čuj! Povej svojemu oderuhu, da ga lepo pozdravim in mu želim, naj mu denar iz nosa in ušes vzraste!«

»Koga imaš v mislih?« je zardela Zvonikova.

»Koga drugega kakor tvojega ljubčka seveda, lepega Tevža, ženina tvojega, ki se ga bodo od same lakomnosti garje lotile.«

»Jaz nimam ženina.«

»Seveda ga nimaš več, haha, ker te je pustil. Prav ti je, prav, že prav! Take prevzetne goske obtičijo vedno v najhujšem blatu.«

»Kaj mi hočeš? Pusti me!«

»Nič ti nočem, le resnico ti hočem enkrat v obraz povedati. Misli si, kaka sreča, če se obesiš na Dvornika. Izbrala si si pa najhujšega stiskača in falota ...«

»Falot ni!«

»A tako? Ti še držiš z oderuhom!«

»Ne držim. Mene ne briga nič.«

(Dalje sledi.)

so se sedaj po predoru abesinske fronte na severu polastile omenjene gore. V neprestanem delu po dnevu in po noči so Italijani zgradili v 14 dneh 10 km dolgo in 6 m široko cesto na vrh Amba Aladži, kamor so postavili spomenik leta 1895 padlim. Spomenik tvori kameniti stožec z dopravnim kipom Mussolinija in s spominsko ploščo, na kateri je opisana junaška smrt maršalja Toselli.

OGLASI
v »Slov. gospodarju«
imajo
najboljši uspeh!

opravi g. Lehpamer, dekan iz Nedelišča, ob asistenci števne duhovščine. Na proslavo bodo prihiteli verniki iz sosednih župnij v Medjimurju, razen tega iz Prekmurja in iz Spodnje Štajerske.

Zusem pri Celju. Redko kedaj se kaj sliši od žusma, mogoče vsako drugo leto enkrat. Nekako pred dvema leti je bila ustanovljena v Loki pri žusmu sadjarska podružnica in je bilo videti, da bo dobro uspevala. Dobila je tudi brezplačno zemljišče, na katerem bi imeli drevesnico. Na žalost je pa že prvo leto zrastle na dotični njivi navadna špinača, mesto sadnih drevesc. In sedaj je pa sploh čisto zaspala podružnica. To bo najbrž krivda predsednika in tajnika, ker se nista dovolj brigala za napredek tega koristnega društva. Ustanovljena je bila tudi Strejska družina, katera ima precej članov in to po zaslugi tajnika Antona Pogarčiča, kateri jako požrtvovalno sodeluje pri njej; zraven tega še pa včasih tako milo zaigra na citre kako lepo pesnico, da mora vsakega starega in mladega iz velike žalosti zbuditi k ve-

selju. Zelo smo ga veseli in mu še vnaprej želimo mnogo uspeha v njegovem neumornem delovanju.

Slovenci v Zagrebu. Konec marca smo, ali bolje že v začetku aprila. Zato moramo napraviti malo obračuna, kaj smo naredili v preteklem mesecu. Pa pojdemo kar po vrsti od nedelje do nedelje: 1. marca smo imeli zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami o starem in novem Dunaju (akademik g. Slapšak); 8. marca je še mnogo zanimiveje govoril č. g. misijonar Vizjak D. J. o svojem misijonskem delu v Bengaliji. Ljudi je bilo mnogo, kakor smo napovedali, in ob tej priliki smo zbrali za misijone nad 200 Din. Teden dni pozneje, dne 15. marca, smo gledali lepo in pretresljivo igro »Sveti Vid«, ki je zelo primerna za postni čas. Marsikdo je bil ganjen ob pogledu na življenje prvih kristjanov. Tudi sv. Jožefa, ko v Zagrebu ni praznika, smo pri sv. Roku skromno proslavili. Dne 22. marca pa je govoril o življenju rib in o ribiču športniku študent g. Simončič Anton.

Ženski svet

Kako si bom uredila cvetlični vrt?

Vedno me je razveseljeval pogled na okusno urejen vrtiček, na cvetočo gredico ob hišnem zidu, na ponosna okna naših kmetskih domov. Toliko pridnosti, nege in dobrega okusa je pri mnogih naših ženah in dekletih, da smo v tem oziru tudi od drugih priznani.

Kdo ne pozna naše slovenske hiše s slapovi rdečih nageljev? In naš roženkravt, fuksije, pelargonije ter rožmarin? Ponosna je vsaka izmed nas na te svoje ljubljene, če ji le uspevajo. Uspevajo pa tako radi, da jim le nekoliko postrežemo.

V letošnji pomladi si bomo tudi naš vrt tako uredile, da nam bo vse leto v veselje. Ne bomo gledale samo na korist, ki jo imamo od zelenjad, rastoče v njem, temveč tudi na užitek, katerega nam nudi s svojim raznobarnim cvetjem, kadarkoli se ozremo vanj.

Ob lebah za zelenjad pustimo obrobke ali rabate za cvetje, če nimamo za to določenih posebnih gred. Posamezne oddelke omejimo z opeko, s kamenitimi ploščami, s kakšnim zelenjem in podobno. Da ne bo na potih preveč blata, odkopljemo nekoliko zemlje ter vložimo debelše kamene in ga trdno zbijemo. Navrh nasujemo peska, ki ga moramo dobro potlačiti. Vsako pomlad moramo takšna pota očistiti plevela ter nanovo posuti s peskom.

Cvetlične gredice posejemo in zasadimo tako, da imamo cvetje vse leto, od zgodnje pomladi pa do pozne jeseni. V poletju in jeseni so naši vrtovi bogato obloženi s cvetjem, a spomladi so navadno grede prazne po par mesecev.

Posebno priljubljene pomladne cvetice so mačehe, potočnice, marjetice, jeglič, vijolice, tulipani, zlati šeboj, rumeni narcis in druge. A te cvetice sejemo že poleti, da se do jeseni razvijejo. Čez zimo ostanejo na vrtu. A spomladi jih topli sončni žarki že zgodaj priključijo v cvetje. Cveto in krase naše grede, dokler jih ne izpodrine poletno cvetje.

Razvrstiti moramo cvetice tudi po velikosti in barvi. Ob poti pustimo nizke, za njimi pa nasadimo večje rastline. Tudi ne ljubijo vse enake lege. Nekatere so večje prijateljice sonca, a druge zopeč ne.

Naše vrtnarice tudi radi precej gosto nasade svoj vrt, da čimbolj izrabijo prostor. Prav je tako! A vendar moramo dati vsaki rastlini dovolj prostora, da se razvije čim lepše ter napravi tudi

večje cvetove. Vedeti moramo, kolikšna bo rastlina, ko se bo razrasla in po tem ji odmerimo prostor, ne pa po sadikah.

Če hočemo, da bo naš vrt lepši in učinkovitejši, zasadimo s posameznim cvetjem večje ploskve. Take skupine z enotnimi barvami napravijo veliko ugodnejši in močnejši vtis, kakor pa če pomešamo na enem prostoru cvetice vseh mogočih vrst in barv, tako da posamezne sploh ne pridejo do veljave. Bolje je manj vrst, a tiste lepše!

Lep vrt zahteva precej dela, pa tudi stroškov se nekaj nabere. Včasih je treba kupiti semena, čebulice in gomolje. A vsako dekle in vsaka gospodinja tudi za lepoto rada nekaj žrtvuje, pa bodisi to lepota obleke, hiše ali pa vrta. Pozabiti pa tudi ne smemo, da je lep vrt in cvetoča gredica ob hišni steni ali ograji zrcalo in ponos vsakega dekleta in vsake gospodinjice!

O zimski obleki.

Dostikrat se zgodi, da zimsko obleko, ki smo jo spomladi odložili, zapremo v skrinjo ali omaro, ne da bi temu posvetili večjo pozornost. Kaj pa moramo storiti z njo?

Najprvo jo očistimo prahu in vseh madežev, da se ne bodo preko poletja preveč vlezli vanjo. Tudi prezračimo jo dobro, da izgubi duh po potu in tobaku.

V omaro ali skrinjo damo med obleko naftalin, ki ga dobimo v drogerijah in tudi v navadnih trgovinah. Potem jo zavijemo v časopisni papir. Vonja po naftalinu, kakor tudi po tiskarskem črnilu molji namreč ne prenesejo in tako se jih na lep način obranimo.

Tudi stolčen poper, ki ga damo med obleko, odganja molje in prav tako orehovo listje, ki varuje zlasti volnene reči.

Zadostuje končno tudi samo časopisni papir. Vsak kos obleke posebej in nato še vse skupaj zavijemo dobro v časopise. Najbolje je, če kar zalepimo na konceh, da molj sploh ne more zraven.

Tako pustimo lahko obleko brez skrbi preko poletja in se nam ni treba bati, da bi bila prejedena ter s tem delno ali celo popolnoma uničena.

To in ono.

Prhljaj na glavi najlepše odpraviš z jajčnim rumenjkom. Dobro ga raztepi in zadrgni z njim glavo. Nato jo izperi s toplo vodo. Rumjenjak očisti kožo na glavi, odpravi prhljaj in napravi lasje prijetno mehke.

Obolenje in lenivost črev.

Vsa hrana se začne prebavljati v želodcu. Nadaljuje in dokončuje se pa prebava hrane v črevesju s pomočjo raznih črevesnih sokov, žolča in trebušne slinovke. Vsaka prebavna motnja se izraža v prepočasnem ali pa prehitrem odvajanju črevesne vsebine. Prvi pojav se imenuje lenivost črev ali zaprtje, drugi pa črevesni katar ali driska. Zaprtje je mnogo pogostejši pojav. Vsaki motnji pravilnega črevesnega delovanja je vzrok nezadostni sestav črevesnih sokov ali pa žolča, mnogokrat pa tudi obolenje trebušne slinovke. Največkrat manjkajo telesu one tvarine, ki jih izločujejo zdrava čreva in katere delujejo poživljajoče na prebavne živce. Mnogo ljudi poskuša dražiti črevesne živce s pomočjo odvajalnih sredstev, ki močno delujejo. Na ta način pa se povzroči čisto razdražljivost črevesja ali pa se ljudje privadijo odvajalnemu sredstvu, tako da črevesje kmalu ne more več normalno delati brez odvajalnih sredstev. Prebavne težave so največkrat v zvezi z nastajanjem plinov, slabostmi, pomanjkanjem apetita, glavobolom, kakor tudi z nečisto kožo. Tudi nespečnost in pomanjkanje energije so posledica prebavnih motenj.

Vsak večer naj se popije eno skodelico Planinka čaja. Njegova vsebina na grenkih snoveh, natriju in eteričnih oljih, povzroči normalno sestavo črevesnih sokov. Nadalje se je treba mnogo gibati ter se po mogočnosti varovati težko prebavljivih jedil, kakor tudi takih, ki dražijo črevesje.

Gospodična, 28 let stara, je trpela na trdovratni zaprtje, črevesnih plinih in napetju. Skozi dolga leta je uporabljala odvajalna sredstva, ki so pa vedno slabše delovala. Že po pardnevni uporabi je povzročil Planinka čaj lahko prebavo in dnevno redno čiščenje.

Reg. S. 529-36.

Če imaš suhe lasi, zadostuje včasih, da lasišče dobro zadržneš z vazelinom.

Če imaš mozoljasto kožo na obrazu, kani v vodo nekaj kapljic arnike. To stori vselej, kadar si umivaš glavo.

Lisuje si odpraviš s sokom od vinske trte, ki se cedi od nje, kadar jo obrezujejo. Dobro sredstvo proti lišajem so tudi šmarnični listi. Stolci jih in zmešaj s česnom in z medom ter s tem inaži lišaje.

Kurja očesa najenostavneje odpraviš s kopeljo. V topli vodi, ki ji prideni nekaj sode ali mila, si umivaj zjutraj in zvečer noge. Ko se zmešča koža, odstrani plast kurjega očesa, kolikor se je pač da. To ponavljaj, dokler jih popolnoma ne odpraviš. Tudi česen, obeljen in dobro stolčen v kašo, navezujejo na kurje oko. Čez nekaj dni zmeščano kožo že lahko odstraniš.

Bradavice odpraviš s hrastovo skorjo. Razreži jo na drobne kosce in jo dalje časa kuhaj v vodi, da se začne razpuščati. S tem si večkrat na dan namaži bradavice. V dobrem tednu bodo izginile.

Največ otrok v prvem letu življenja umrje meseca julija, avgusta in septembra; med njimi je več takih, ki niso živeli materinega mleka. Vzrok največje umrljivosti dece v tem letnem času pripisujejo predvsem dejstvu, da je kravje mleko v najbolj vročih mesecih podvrženo prav posebno izpremembam po bakterijah, da se torej hitro skisa ali drugače skvari. A tudi vročina sama na sebi kvarno vpliva na dojenčka, ki hitro dobi kake črevesne katarje, katerim podleže tem gotoveje, ako ni pri materinih prsih. Že zato mora torej mati sama dojiti svoje dete, da odvrne nevarnost obolenja in umrljivosti.

Kuhinja.

Kašnat pečenjak. V 1 l vrelega mleka vsipaj med mešanjem ¼ l oprane kaše ter mešaj toliko časa, da se začne gostiti. Nato odstavi. Ko se hladi, zamešaj 3 žlice sirovega masla, žlico sladkorja, malo soli in 1 rumenjak. Končno rahlo primešaj sneg 1 beljaka ter vlij na razbeljeno mast. Pečenega zdrobi in potresi s sladkorjem.

Zdrobov pečenjak. ¼ l mleka zavri ter vsiplji med mešanjem vanj 10 kg zdroba, da postane